

ہوایہ وسلم

الفتوح

فاطمہ زہرا و زوہر

حضرت علامہ آیہ اللہ حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی

قدس سرہ و نفہ الزکیۃ

باعتقاد و تعلیقاً

سید محمد حسین حسینی طهرانی

سر شاستنامه: حسینی طهرانی، سید محمد حسین، ۱۲۴۵ - ۱۲۱۶ ه. ق = ۱۳۰۵ - ۱۳۷۳ ه. ش.
 عنوان و نام پدید آور: سر الفتوح ناظر بر پرواز روح / تألیف سید محمد حسین حسینی طهرانی:
 با مقدمه و تعلیقات: سید محمد محسن حسینی طهرانی.
 مشخصات نشر: طهران: مکتب وحی، ۱۴۳۳ ق = ۱۳۹۱ ش.
 مشخصات ظاهری: ۱۸۲ ص.

شابک: ۵۰۰۰۰ ریال: جلد گالینگور: ۵-۱۴-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۶۱۱۲-۲۶-۸-۹۷۸-۶۰۰-۶۱۱۲-۲۶-۸

وضعیت فهرست‌نویسی: قیفا.

یادداشت: این کتاب تقدی بر کتاب پرواز روح سید حسن ابطی است.

یادداشت: کتابنامه. یادداشت: نمایه.

موضوع: عرفان — دفاعیه‌ها و ردیه‌ها موضوع: تصوف — دفاعیه‌ها و ردیه‌ها

موضوع: چهارده معصوم — رویت موضوع: چهارده معصوم — توشل

موضوع: ولایت (عرفان) موضوع: آداب طریقت

موضوع: مہلویت موضوع: حاج ملا آقا جان زنجانی ۱۲۶۴ - ۱۳۲۲ ش.

شناسه افزوده: حسینی طهرانی، سید محمد محسن. ۱۳۷۵ ق = ۱۳۳۲ ش. ، مقدمه‌نویس

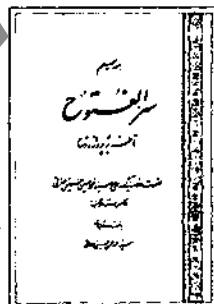
شناسه افزوده: ابطی، حسن، ۱۳۱۴ ش. - پرواز روح

رده کنکوره: ۱۳۹۱-۸۳-۵۲۲/۱۷۲ تلف ۳/۵۲۲/۱۷۲ رده دیویی: ۹۷۸-۸/۲۹۷

شماره کتابخانه ملی: ۲۷۲۵۸۲۲

سر الفتوح
 ناظر بر پرواز روح

چاپ: صنوبر

تعداد: ۵۰۰۰

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک گالینگور: ۵-۱۴-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۶۱۱۲-۲۶-۸

شابک سومیز: ۸-۲۶-۶۱۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰-۶۱۱۲-۲۶-۸

مؤلف:

حضرت علامه آية الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی

نوبت چاپ: اول / ۱۴۳۳ ه. ق، ۱۳۹۱ ه. ش

ناشر: مکتب وحی / طهران

خوشنویس: استاد اخوین

تلفن: ۴-۲۸۵۳۲۶۳-۲۵۱-۹۸+

www.maktabevahy.org

info@maktabevahy.org

حق چاپ محفوظ است

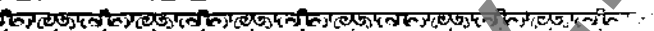
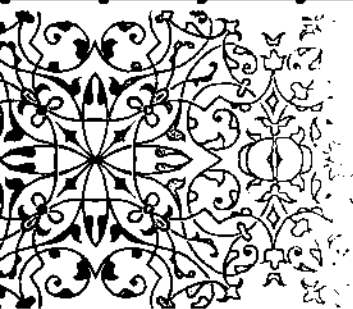
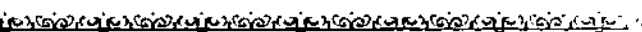

قال رسول الله صَلَّى الله عليه و آله و سلم:
”مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً.“

«کسی که بمیرد و امام زمان خود را نشناخته باشد، به مردن مردم
جاهلی از دنیا رفته است.»

بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۶۰

www.ketab.ir

فهرست مطالب

www.ketab.ir

فهرست مطالب و موضوعات سر الفتح

عنوان	صفحه
مقدمه	۱۵ - ۱۸

فصل اول:

اشکالات وارد بر محورهای اساسی کتاب پرواز روح

۷۱ - ۱۹

۲۲	ضرورت ارتباط با ولایت که روح کلی این عالم است، برای تکامل بشر
۲۳	بیان سه امر لازم الذکر
۲۳ - ۳۹	مطلب اول: در بیان عدم لزوم استاد کامل و نقد این نظریه
۲۴	در لزوم تبعیت از استاد آگاه در سیر و سلوک راه خدا
۲۶	ضرورت پیروی از امام زنده، اساسی‌ترین اصل مکتب تشیع است
۲۷	وحدت مناظر در لزوم تبعیت از استاد خبیر در سیر و سلوک و سایر امور اجتماعی
۲۸	ترسیم حیات بشر از بدو تولد تا وقت ممات (ت)
۲۹	تقابل عقل و احساس در تمام جزئیات زندگی بشر (ت)
۳۰	به مقابله و مبارزه اولیای الهی رفتن با حربه دفاع از دین و شریعت (ت)
۳۰	بیانی صریح در آفات اهل علم (ت)
۳۱	روش و منش مرحوم علامه هنگام اقامت در نجف اشرف (ت)
۳۳	شهود غلبه اهواء و نفس اماره بر قوای عاقله در مدعیان عرفان (ت)

- شبهات کلام قائلین به عدم لزوم استاد با کلام بنی اسرائیل ۳۳
- آیات و روایات ما را امر به لزوم پیروی از اهل خبره و دانش می کند ۳۴
- جاری بودن ادله فطریه و عقلیه بر لزوم رجوع عامی به عالم در همه امور ۳۵
- کلام رایج در بین دسته‌ای از عامیان متلبس به لباس اهل علم ۳۵
- توضیحی پیرامون مجذوب سالک و سالک مجذوب ۳۷
- مجذوب سالک و اویسی مشرب‌ها در پرتو جذبه الهی طی طریق می کنند ۳۷
- تقسیم بندی افراد بشر در کیفیت تهذیب و تربیت (ت) ۳۷

مطلب دوم: در انتقاد از فلسفه و نقد این نظریه ۵۵ - ۴۰

- دعوت آیات قرآن به تعقل و ترتیب قیاسات ۴۰
- بسیاری از روایات ما مشحون به دقیق ترین مسائل عقلی است ۴۱
- تناقض گویی صریح مخالفان علوم عقلیه ۴۲
- علل مخالفت با تعمق طلاب علوم دینی در حکمت و فلسفه ۴۴
- جملات توحیدی و مفاهیم عرفانی قابل فهم و در سعه ظرفیت همه نیست (ت) ۴۵
- نقد کلام برخی از اعظام شریعت در عدم نیاز به علوم الهیه و عرفان (ت) ۴۵
- خطای بزرگ محدثان در مواجهه با روایات ۴۷
- عامه مردم در معارف به همان مرحله تقلید اکتفا کرده اند ۴۸
- اشکال به اینکه قرآن و احادیث ما را مستغنی از علوم عقلیه می کند ۴۹
- اشکال به اینکه فلسفه از زمره بدعت هاست ۵۰
- علت اعراض ائمه علیهم السلام از تصوف و فلسفه در بعضی از روایات ۵۲
- آفت بی حرمتی و تعدی از مبانی محاوره و اخلاق (ت) ۵۲
- اشکال به اینکه اختلاف آراء فلاسفه دلیل بر بطلان فلسفه است ۵۴

مطلب سوم: نهایت سیر انسان را شناخت حضرت ولی عصر دانستن و نقد آن ۷۱ - ۵۵

- معنای وجود مرآتیی حضرت بقیه الله ۵۶
- ضلالت و گمراهی دو طایفه وهابیه و شیخیه ۵۹
- اشکالات وارده بر عقیده شیخیه ۶۱
- بحثی پیرامون مسأله اتحاد ذات باری و عینیت آن با صفات و اسماء و عدم آن (ت) ۶۲
- پاسخ به جوابیه شیخیه از ایرادات مرحوم والد، قدس سره (ت) ۶۴
- تبیین خطاهای وهابیه و شیخیه ۶۵

- حقّ بین نظری باید تا روی تو را بیند ۶۷
- توسّل به حقیقت و ولایت امام زمان برای کشف حجاب‌های طریق، از افضل اعمال است ۶۸
- ظهور خارجی امام زمان علیه السّلام غیر واقع، ولی ظهور شخصی و باطنی ممکن است ۷۰
- در هر حالی راه تشرف به حقیقت ولایت امام زمان علیه السّلام باز است ۷۰

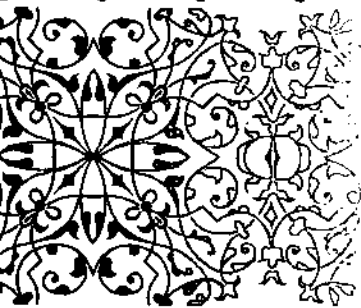
فصل دوم:

نقد و ایرادهای مرحوم علامه طهرانی بر کتاب پرواز روح

۱۵۱ - ۷۳

- استدلالی بسیار لطیف بر وجود ایمان ۷۵
- حواله دادن امام رضا علیه السّلام مؤلف پرواز روح را به مرحوم حاج ملا آقاخان ۷۵
- پاسخ به سؤال مهم در حواله دادن به انسان غیر کامل (ت) ۷۶
- سفسطه موجود در کلام مؤلف پرواز روح مبنی بر عدم لزوم استاد و مرشد راه ۷۷
- اطلاق حدیث «هَلَكَ مَنْ لَيْسَ لَهُ حَكِيمٌ مُرْتَدِّدٌ» بر لزوم استاد راه ۷۸
- مغالطه موجود در کلام مؤلف پرواز روح مبنی بر عدم رجوع به استاد راه ۷۹
- واسطه در فیض بودن پیامبران و امامان، احتیاج به استاد زنده را نفی نمی‌کند ۸۰
- استادی چیزی جز پیروی و تبعیت در سفر و حضر نمی‌باشد ۸۱
- اخبار حاج ملا آقاخان به مؤلف پرواز روح مبنی بر رؤیت امام زمان ۸۱
- مکاشفات صوریه دارای صحیح و سقیم می‌باشند ۸۳
- مؤلف پرواز روح نجات‌دهنده خود را حاج ملا آقاخان می‌داند ۸۳
- سلیقه حاج ملا آقاخان در وصول به مقاصد معنوی و ترقیات روحی، و نقد آن ۸۴
- دینی که ولایت اهل بیت در او نباشد، پشیزی نمی‌ارزد (ت) ۸۴
- کلام آیه الله حاج شیخ حسین حلی در عدم وصول به عالم غیب و ادراک حقیقت ولایت (ت) ۸۵
- بزرگانی از اهل عرفان که خود از اجله فقها و علما بوده‌اند (ت) ۸۵
- کلام آیه الله خویی در عدم لزوم پیروی از استاد راه و پاسخ مرحوم علامه ۸۶
- شاهدی بر مکاشفات صوری غلط ۸۸
- دعوی سید حسنی کردن عده زیادی از مدعیان کاذب ۸۹
- تحت تربیت شخصی قرار گرفتن به معنی تبعیت از اوست ۹۰
- رفع اشتباهی از جناب آقای حاج سید محمد حسن میرجهانی توسط حاج ملا آقاخان ۹۱
- دعوت مرحوم میرجهانی از علامه طهرانی جهت اعطای علوم غریبه به ایشان و پاسخ حضرت ۹۱
- علامه (ت) ۹۲

www.ketab.ir

www.ketab.ir

مقدمه

www.ketab.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 وَالسَّلَامُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَآهِلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ
 وَلَعَنَ اللَّهُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ

مقاله سرالفتوح ناظر بر کتاب پر از روح که از خامه حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی تراوش یافته، مبین انظار و آراء متعالی مکتب عرفان و توحید در نهایت سیر تکاملی بشر است.

بشر به واسطه استعداد و قابلیت خلعت خلیفه‌اللمبی، که ناشی از نزول مقام ذات به شهادت کریمه شریفه: ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾ است، جامعیت صفات و اسماء کلیه الهیه را به مقدار سعه وجودی خویش دارد؛ و از آنجا که خود اسماء و صفات به منشأ و اصل خود، که همان ذات پروردگار است، قائمند؛ پس وصول به این مرحله به نحو اطلاق، وصول به مرتبه ذات و فناء در آن را در پی خواهد داشت.

نکته‌ای که از قدیم‌الایام اذهان بسیاری از اهل تحقیق را به خود مشغول می‌داشت این است که: چگونه ممکن است نفوس محدوده و مقیده بشری با آن سعه

و ظرفیت محدود خود، بتوانند به ذات لایتنهای و غیر محدود حضرت حق برسند و معرفت شهودی نسبت به آن حاصل نمایند؟ و لذا بسیاری اصلاً معرفت حق را درباره افراد بشر انکار نمودند، و برخی آن را منحصر به بعضی از اشخاص چون معصومین علیهم السلام دانسته و نهایت سیر انسان را معرفت به این دسته از مظاهر حق پنداشتند.

مرحوم علامه طهرانی - رضوان الله علیه - در این مقاله به خوبی روشن می‌سازند که معرفت شهودی ذات حق نه تنها امری محال و ممتنع نیست، بلکه برای تمامی افراد بشر با رعایت تربیت سلوکی و تهذیب نفسانی ممکن است. البته ناگفته نماند که اصل این مطالب در دو کتاب ارزشمند ایشان: توحید علمی و عینی و الله شناسی^۱ موجود می‌باشد؛ و نیز بحث درباره فناء در ذات و اثبات آن با مرحوم علامه طباطبایی - رضوان الله علیه - در کتاب مهر تابان آمده است.^۲ و لذا مناسب است خوانندگان محترم برای توضیح بیشتر به آن کتب مراجعه کنند.

مرحوم علامه طهرانی - رضوان الله علیه - در این مقاله به خوبی روشن می‌سازند که تمامی هدف انبیاء و اولیاء الهی، رساندن بشر به مقام معرفت ذات باری و مشاهده آن به واسطه فناء در ذات حق است؛ و آنان که این مرتبه را برای انسان عادی ناممکن می‌پندارند، نه از توحید خبری دارند و نه از ولایت، و ادراک هیچ یک از آن دو را نکرده‌اند، و مردم را به گمراهی می‌کشانند، و از به فعلیت رساندن این کیمیا و اکسیر که قابلیت وصول به مقام ذات است، جلوگیری می‌نمایند.

از خداوند متعال توفیق وصول به مراتب معرفت را برای جمیع ره‌پویان طریق معرفتش خواستاریم.

سید محمد محسن حسینی طهرانی

۱- الله شناسی، ج ۱، ص ۷۷ الی ۱۳۰ و ۲۳۵ الی ۳۱۸.

۲- مهر تابان، ص ۲۶۵ الی ۳۰۱؛ مطلع انوار، ج ۵، ص ۵۱ الی ۶۸.